

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyitlterek és hirdetések.

MURAKÖZ

EMFIZETEL ÁRAK:

Égész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Nyitlter petítésa 50 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő:	Főszerkesztő:	Kiadó és laptulajdonos:
DÉKÁNY MIHÁLY.	MARGITAI JÓZSEF.	STRAUSZ SÁNDOR.

Munkaközvetítés.

A szociális kérdések egyik nagyfontosságú pontját képezi a munkaközvetítés.

A munkaadók is, a hol tehetik, szervezkednek és a maguk részére vindikálják e jogot, szintugy a munkás osztály is. Hatalmas fegyver. Még pedig két szempontból; mindegyik fél a saját munkásait közvetíti és hozzá még jövedelmező is sok helyütt. Tehát anyagilag és erkölcsileg is fegyver.

A munkaadók szervezete rendszeren oly munkásokat közvetít csak, akik nem tagjai valamelyes munkás-szervezetnek, mely nem áll hadilábon velök.

Vizsont a munkások csak saját szervezeti munkást közvetítenek munkába oly munkaadókhoz, akik az ő megszabott, előírt szabályaik szerint fizetik munkásaikat és a kik feltételeiket elfogadják.

Látjuk ebből, hogy itt két ellentétes fél van

Az itt felsorolt körülmények oly helyen forognak fenn, hol szervezett munkaadók és szervezett munkások vannak, s a hol szakmánként vannak szervezve. Vannak ezeken kívül ugynevezett ipartestületi szervezetek, amelyek szintén munkaközvetítéssel foglalkoznak. Itt nem mondhatjuk, hogy azok egyik vagy másik fél érdekében dolgoznak avagy közvetítenek, hanem a saját anyagi érdekükben. Az ipartestületek főleg a vidéki nagy és kis városokban iparossegédeknek szállót tartanak fenn és munkaközvetítést is végeznek. Az ipartestületi helyi tagoknak kevesebb, a vidéki iparos-mestereknek nagyobb illeték lefizetése mellett közvetítenek segédeket. Igen jól jövedelmez ez a két üzlet az ipartestületeknek, mert sohasem azt tekintik, hogy minő munkás kívántatik, csak azt, hogy szakmabeli legyen. Ott helyben, hol az ipartestület van, még tűrhető is az állapot. A munkaadó meg is választhatja a munkását, de a vidékre való közvetítésnél már nem.

A vidéki kisiparosnak, ha segédre van szüksége, a legközelebbi ipartestülethez fordul. Be kell küldenie a közvetítési illetéket, utiköltséget a segéd részére, az illető munkakönyvének elküldésére postaportól, természetesen előre.

Az ipartestületi titkár vagy gondnok ezután közvetít munkást, nem törődve azzal, használható-e, arravaló-e az illető, olyan munkást kívántak-e. Ő előtte csak az a szempont lebeg, hogy szakmabelit küldött és a közvetítési díj le lett fizetve. A kisiparos érdekével nem foglalkozik; ha segédeknek nem tetszik a munka, 2-3 nap múlva kijelenti, hogy nem dolgozik, ürügyet keres, talál elegend, s a munkaadó nem tehet egyebet, mint hogy elbocsássa és másik segédet kérjen. Fizethet újra illetéket, uti költséget, sőt legtöbb esetben a munkakönyvek után-

vétel vannak megterhelve és szerencse, ha a munkás ledolgozza azt.

Ismételjük, az iparhatóságoknál minden szak-, hely- és emberismeret nélkül lesznek a munkaközvetítések végezve.

Megtörténik, hogy némely iparosságnál, hol a segédeknek számszámokkal felszerelve kell lenniük, kiküldenek egyet szerszám nélkül, másutt megnyerő külső megjelenés, tisztességes ruha kívántatik és megtörténik az is, hogy teljesen lerongyolt, mezítlábás munkást közvetítenek. Korhely, dolgozni nem akaró egyéneket helyeznek el az iparhatósági munkaközvetítésnél, mint említettük, minden szaktudás, emberismeret nélkül. — Tisztelet, ha van kivétel.

Pedig mily könnyen lehetne jól célszerűen közvetíteni, csak bele kell tekinteni a munkáskönyvebe, az utbaigazit. Megvilágítja a tulajdonosának szaktudását, megmondja, hogy szokott-e hosszabb ideig egy helyen dolgozni, minő fizetés mellett és minő munkát végez. Nemi mondjuk, hogy a munkakönyv hitelessége csalhatatlan, de a cél, a mire a munkaközvetítés szolgál a munkakönyv szemügyrevévéssel meg lenne közölhető.

Az alispáni jelentésből.

A folyó évi január—március végeig terjedő alispáni jelentés szerint:

A felnöttek egészségi állapota az év első két hónapjában kedvezőtlen volt. Az influenza, — a légzőszervek hurutos és lobos bántalmái s azizületi és izomcsukok észlelt-tek nagyobb számban.

A gyermekek egészségi állapota szintén kedvezőtlen volt. A vörheny, hőkhurut és kanyarok sok helyen járványosan léptek fel. Március hónapban azonban úgy a felnöttek, mint a gyermekek egészségi állapota némileg javult.

A szemesés köthártyalob, mely a perlaki, csáktornyai és alsólendvai járásokban tájkórosan uralkodik, a többi járásban és a r. t. városokban pedig szórványosan fordul elő, 1551 számmal szerepelt; ezek közül gyógytlt 149, elhalt vagy eltávozt 11, gyógykezelés alatt marad 1391.

A vármegye területén van: lelenc 31, dajkaságba adott 422, elmebeteg és hülye 754, siketnéma, vak és nyomorék 781, közsegélyre szorult 2149, keresetképtelen árva 1820.

A használatok egészségi állapota az év első 3 hónapjában igen kedvező volt.

A mult évben uralgott tenyészbenáság esetleges kitörésének megakadályozására a földmivelésügyi Minister ur hathatós anyagi támogatásával a legmesszebb menő övintézkedések tetettek. A földmivelésügyi Minister ur kiküldött szakközgei s az illetékes járási hatóság közbenjöttével az illető tulajdonosoktól az állam részére megvették s elszállltatván, ártalmatlanokká tetettek. Ugyancsak az említett célt szolgálta a vármegye déli részén megejtett általános tenyészlővizsgálat, mely a f. év január és február hónapjaiban, tehát közvetlenül a tenyészévd kezdete előtt, az illetékes járási m. kir. állatorvosok által kedvező eredménnyel foganatosítottatt.

A vármegye közgazdasági állapotáról a következőket jelentem:

A hosszantartó tél után március sem hozta meg a kívánt enyhülést. Az időjárás még március

hó közepéig is egészen télies, a föld március hó 14-én még hóval borított.

A gazdák a március hó második felében beállott enyhülést és olvadást felhasználva, dacára az éjjelenként visszatérő erős fagyoknak, sürgősen hozzáfogtak a tavaszi vetésekhez. A vetések egy részét március hó folyamán sikerült is elvégezni, azonban nagy általánosságban a vetések jó része megkésve került a földbe, különösen a nedvesebb, kötöttebb talajjal bíró vidéken.

Az ősi vetések általánosságban meglehetősen jó állapotban jutottak át a tavaszba.

A szőlők telelése nem volt kedvező, különösen a sik fekvésű helyeken tetemes fagykár észlelhető.

Az állatállomány telelése, habár a takarmánykészletek nagy mértékben igénybe vétettek, elég jónak mondható. Az állatok jó állapotban jöttek át a tavaszba. A takarmány-szükség nem mondható általánosnak.

A gabona-árak az évnegyed vége felé emelkedést mutatnak. A bor-árak a szőlők rossz telelése következtében észrevehetően emelkedtek.

Ami a mezőgazdasági munkásszerződéseket megkötését illeti: az ennek érdekében tett, a február havi közgyűlés elé terjesztett jelentésben felsorolt intézkedésekre utalva, jelentem, hogy ama szerződések kevés kivétellel a vármegye egész területén megkötöttek.

A mezőgazdasági munkásszerződések megkötését kétségen kívül elősegítette az a tény, hogy a bel- és földmivelésügyi miniszter urak a megyei közigazgatási bizottságnak előző jelentésben említett előterjesztésére az 1898: 2. t.-c. 17. §-a alapján megengedték, hogy a mezőgazdasági munkásszerződéseknek a községi előjárás előtt való megkötése mellőztessék és a szerződések aláírása után csupán látámozás végett mutattassanak be az előjáráságnak.

Köztudomású dolog, hogy a lefolt időszakban is szakadatlanul folyt az igaztás a gazdasági munkások körében, hogy az nagyobb mértékben nyomtatványok után történt és hogy titkon ma is tart az igaztás. Ennélfogva kötelességemnek tartottam az elsőfokú hatóságokat megfelelő, egyöntetű s a viszonyokhoz mért kivételes rendszabályok alkalmazására utasítani és örömmel jelenthetem, hogy e rendszabályok már kezdetnél is kedvező eredménnyel jártak.

Hogy a gazdasági munkások körén kívül álló más munkásoknál is tovább folynak az igaztások és hogy azok munkabeszüntetésre is vezetnek, előrelátható volt.

Mindezen igaztások kapcsolatban állanak a különböző munkás-egyletek működésével; ezért ezen egyletek (főok-egyesületek, az országos munkásszövetségek helyi csoportjai) alakulásánál a legkiterjedtebb ellenőrzést gyakoroltam, a már előbb megalakult egyletek működését folyton ellenőrzetem s az eddigi vizsgálatok adataihoz képest több illy helyi csoport működését felfüggesztettem és további megfelelő eljárás végett illetékes helyre jelentéseket tettem.

Gazdasági életünkről szólva, sajnosan kell megemlékeznünk a kivándorlásról, amely folyton nagyobb arányokat ölt nálunk. A külföldi utlevél-érti folyamodók száma nevezetesen szaporodik és bármilyen lelkiismeretes és szigorú elbírálás alá vegyem is azokat, célt nem értünk, mert sokan vándorolnak ki titkon utlevél nélkül. Igaz, hogy ezzel szemben is megtettem a lehető intézkedéseket s a hatóságok ügybuzgóságának már sok illy egyént sikerült visszatartani; ámde a kivándorlók újabb és újabb utakat, módokat és eszközöket eszelnek ki, amelyek addig is, amíg kifürkészettek, nagyban elősegítik a titkos kivándorlást; másrészt pedig a rendelkezésre álló közbiztonsági erő nem elegendő a titkos kivándorlás teljes megakadályozására.

Ugyanis a csáktornyai határrendőrség, illetőleg határszéli kirendeltség felállítását ugyan, de működési köre csupán Csáktornya nagyközségére és a csáktornyavidéki körjegyzőségre terjed ki. Ennek fogva előterjesztést tettem az iránt, hogy határrendőrség működési köre a csáktornyai és alsó-lendvai járáskör mentén elvonuló egész határszélre, amelyen át t. t. az utlevél nélkül kívándorlók nagy száma hagyja el hazáját, kiterjesztessék; előterjesztésemre azonban azt a választ nyertem, hogy a kiterjesztés csak akkor lesz elrendelhető, ha a csáktornyai határszéli kirendeltség megfelelő rendőrszemélyzettel lesz ellátva, minél fogva új indokolt előterjesztést intéztem ez érdemben a m. kir. belügyminiszter urhoz és nem késtem, hogy a kiterjesztés a fennförgő közérdeknél fogva nemskára megtörténik.

Tanítóköri közgyűlés.

A muraközi tanítókör folyó hó 8-án tartotta az évi rendes közgyűlését Szobotícán. A közgyűlésen megjelentek: Filipics Lajos országgyűlési képviselő, dr. Ruzsicska Kálmán, kir. tanácsos, Zalavármegye tanfelügyelője, több tanügybarát és a tagok nagy számmal.

Gyűlés előtt reggel 8 órakor Macsuga János szobotícai áll. tanító tartott mintatanítást az elemi isk. IV. osztályában a földrajzból, 9 órakor pedig ünnepi misét mondott Imrey Ferenc szobotícai plébános.

Brauner Alajos elnök pont 10 órakor nyitotta meg a gyűlést tartalmas és szép beszéddel; majd üdvözölte Filipics Lajos országgyűlési képviselőt és dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelőt, kik megjelenésükkel a gyűlés fényét emelik.

Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő közönetel mond az elnöknek róla való meleg megemlékezéséért. Felkes szavakkal buzdítja Muraköz tanítóit a magyar állameszme egységének, a nemzeti egységés önrzert fejlesztésének magasztos munkájára. Közpályáján nyert tapasztalás után jogosan hiszi, hogy a járáskör minden tagja, testi és lelki erőinek javával és összeségével fogja betölteni a helyet, a hová a gondviselés, a magyar kultúra szolgálatában odaállította. Kéri Istent, kösse össze sziveiket a szeretet áldása, a hivatás nemes hevülete s a hazaszeretelnek egy boldog és hatalmas Magyarországot rajongó lelkesedése. Élete büszkeségének tartja, hogy e szent törekvésben, vezére és szövetségese lehet Zalavármegye tanítóinak.

Az elnöki megnyitó után a közgyűlés a már közzétett programja szerint folyt le: 1. Tudomásul vették a választmány jelentését, melyet Polesinszky Emil jegyző olvasott fel. 2. Dénes Károly csáktornyai állami tanítóképzési tanár érkeztet az a népiszkolai új rajztanításról, melyet a saját és a csáktornyai áll. tanítóképző-intézet gyakorló iskolájának tanulói által készített rajzokkal illusztrált. A gondosan összeállított és lélektani alapra fektetett rendkívül tanulságos előadást, mely másfél óráig tartott, mindvégig a legnagyobb figyelemmel hallgatták az egybegyűltek.

3. Besenhofer Mihály nagyfalusi állami tanító értekezett nagy érdeklődés mellett arról, — miként lehet az idegen ajku gyermekeket rávenni, hogy az iskolán kívül is maguk közt magyarul beszéljenek. Ugy Dénes Károly képezési tanárnak, mint Besenhofer Mihály tanítónak tartalmas és fáradságos előadásaiért a gyűlés jegyzőkönyvi közönetet mondott. Egyben pedig Zrinyi Károly kép. tanár indítványára utasította a közgyűlés az elnökséget, hogy tekintve a két előadás tárgyának a fontosságát, keresse meg

a „Muraköz” szerkesztőségét, hogy mindkét előadást, ha az akadályokba nem ütközik a tárca rovatában közölje azokat a lap, így legalább azok a kartársak is tudomást szereznek az elhangzottakról, a kik a gyűlésen nem voltak jelen. Dénes Károly tanár előadására nézve pedig a tárgyi aktualitásánál fogva megkeresi a megyei általános tanítótestület központi választmányát, hogy ezen értekezést az ideai nyári balatonfüredi közgyűlés tárgysorozatába vegye föl.

4. A számvizsgáló bizottság jelentését tudomásul vették s a felmentvényt megadták.

5. A folyó ügyek kapcsán jelentés tétellett: a Kozma-féle népiszkolai olvasó könyvekről, tagdíj hátralékokról, mely utóbbiakra nézve a 3 évnél nagyobb hátralékoknak a birói uton való behajtását határozták el. A F. I. T. H. alapítványra 2753:08 K-t tesz ki; a mult évben létesített járásköri tanítói könyvtár 26 kötetből áll. Tudomásul vette a közgyűlés az országos tanszer muzeum és paedagogiai könyvtár, az alkoholismus kérdése, a tanítói szövetség, a magyar gazda szövetség, a fa és madár védelem, a Csány szobor ügyekben az egyesülethez érkezett megkereséseket.

6. A kör tisztikarának és választmányának a mandátuma lejárván, a közgyűlés egyhangulag újból megválasztotta a volt tisztviselőket és választmányt.

7. Jövő közgyűlés helyeül Ráckanizsát jelölte ki.

8. Indítványok során legelőbb is dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy elhunyt Ziegler Kálmán volt csáktornyai kir. közjegyző emléket, ki a tanítóságnak s a tanítás nevelés ügyének mindenkor odaadó és buzgó támogatója volt, jegyzőkönyvíleg megörökíti.

Besenhofer Mihály nagyfalusi tanító 4 indítványt terjesztett a közgyűlés elé: 1. Alakítsa meg a tanítókör a muraközi tanítók és polgárok dalárdáját. 2. A kör választmányra kéri el az egyes iskolák részletes tanszermenetét és ilyenek készítésére egyes tanítók is szólíttassanak fel s ezek felett jövő évi közgyűlésen folytattassék az eszmecseré. — 3. A muraközi iskolák felváltva évenként Csáktornyan Zrinyi Miklós és Perlakon Gasparics Márk ünnepeket tartsanak. 4. A magyar nyelv sikeres tanítására szükséges tárgycsoport képeket rajzol az indítványozó, melynek tiszta jövedelmelet egy létesítendő Délnyugat Magyarországi Tanítók Házára ajánlja fel. Az első és harmadik indítvány áttételtek a kir. tanfelügyelőhöz, a 2-ik és 4-ik elfogadtatott.

9. A járáskör sürgönyileg üdvözölte Apponyi Albert közoktatásügyi minisztert!

Déli 2 órakor 90 terítékű bankett volt, melyen dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő Apponyi Albertre, Zrinyi Károly kép. tanár dr. Ruzsicska tanfelügyelőre mondottak felköszöntöket.

— **Méhkaptárak.** 124 családra berendezett méhkaptáramból — más irányu, nagy elfoglaltságom miatt 9 drb Mayer-féle ducot jutányos áron eladok. Egy-egy duc 6 család számára, telővel és talpazattal van ellátva, teljesen jó karban, újonnan festve. Ezen kaptárforma a leggyorsabb kezelésű és legolcsóbb, mert külön méhest nem igényel szabadban föllállítható. A kaptár kezelésére vonatkozólag felvilágosítással és utbaigazítással szívesen szolgál Honfi Lőrinc tanító Zrinyifalván.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **A csáktornyai körjegyzőség ketté válasszása.** mint értesülünk, befejezett dológ és már külön csáktornyai s külön perlaki körjegyzői állásokra lesz majdan hirdelve pályázat.

— **Textilgyár Csáktornyan** című cikkünkben foglaltakkal mult héten Csáktornya nagyközség előljárósága foglalkozott előljárósági ülésében, melyből kifolyólag megkereste a Pesti Kereskedelmi Bankot, hogy adjon felvilágosítást arra nézve, vajjon miben áll jelenleg a kérdéses textilgyár ügye. A kereskedelmi bank készségesen válaszolt a kérdezősködése s azt írta, hogy a gyár helyére nézve még nincs végleges döntés és a nagyközség előljáróságának ez ügyben a bankhoz intézett megkeresését áttette a Kubinszky céghez. Nyilvánvaló ezekből, hogy a textilgyár Csáktornyan való föllállításának tehát ez időszert még nincsenek bevégeztél s megmáshatatlann akadályai, sőt talán bizonyos körülmények folytán sikerül is annak Csáktornyan a föllállítása. Erre vonatkozólag közölt cikkünk tehát nem volt egészen fölösleges és csak elismerés illeti az előljáróságot azért, hogy a cikk megjelenése után azonnal megindította a kérdezősködést és készen van arra, hogy mihelyest a Kubinszky cégtől a biztató, vagy csak némi kilátással is kecsgetgő választ megkapja, megtesz minden lehető az ügy érdekében.

— **Kinevezés.** Az igazságügyi miniszter Halmos József Ignác csáktornyai járásbirósági díjnokot ugyanezen járásbirósághoz írnochká a XI. fizetési osztályba kinevezte.

Eljegyzés. Ertl Gábor tanító eljegyezte Böcz Gbriellát.

— **Házasság.** Frankó Ferenc, lapunk magyar részének a szedője, folyó hó 26-án tartja esküvőjét Kápolna Rózi szasszony-nal Nagykanizsán.

Plichta Kázmér perlaki telekkönyvvezető f. hó 9-én tartotta esküvőjét özv. Kucsera Eduárdné, szül. Liziák Irma asszonnyal Kotorban.

— **Az országgyűlés választók névjegyzéke.** A megyebeli választókerületek összes választóinak 1908-ik évre összeállított ideiglenes névjegyzékéi s a kihagyottak külön jegyzéke Zalaegerszegen a központi választmány székhelyén a megyei közig. kiadó irodában, ezenkívül az egyes város, nagyközségek és körjegyzőségek saját választóinak ideiglenes névjegyzékéi s a kihagyottak külön jegyzéke az illető nagyközségekben a község-házán, kisközségekre nézve pedig a körjegyzőség székhelyén folyó évi május hó 5-től 25-éig lesznek közzetelre kitéve, hol is a névjegyzék ezen idő alatt naponként reggel 8 óratól déli 12 óráig a községi előljáróság egy tagjának jelenlétében mindenki által megtekinthető s délutáni 2 óratól 6 óráig lemásolható; ezen ideiglenes névjegyzék ellen saját személyét, illetőleg bárki felszólalhat, ezen kívül mindenkinek jogában áll azon választókerületben, melyhez tartozó valamely község névjegyzékébe felvételt — bármily jogtalan felvétel, vagy kihagyás miatt a névjegyzék ellen felszólalni; a névjegyzék kigazdítása iránti kérvények május 5-től 25-ig adhatók be.

— **Muraközi ügyek** a vármegye törvényhatósági bizottságának folyó évi május hó 13-iki közgyűlésén. A vármegye alispája a légrádi törvényhatósági utnak a Dráva folyó elleni megvédése érdekében tárgyalás irattal bemutatja. A p. ü. m. r. számvizsgáló jelen-

tése Szoboticza község 1901—1905. évi számadásainak felülvizsgálása tárgyában. — Csukovecz község kérvénye a község tulajdonát képező 37/a hrsz. ingatlan eladásából befolyt 228 korona összegnek a 969/ni. 907. 104. jk. sz. közzgyűlési határozattal törzsvagyonként elrendelt kezelése alóli feltételére iránt. Muracsány községnek a községi vadászati bér hátralék elengedése tárgyában hozott és Weiszfeld Ignác és társai által megfélebbeztelt határozata. — Muravid községnek az anyakönyvi hivatal elhelyezése tárgyában hozott határozata. — Szoboticza községnek a község tulajdonát képező és a jegyző által fizetése fejében használt földek után kivetett adó hátralék megfizetésének megtagadása tárgyában hozott határozata és Bartal György nyug. körjegyző szoboticzai lakos felebbezése. Királylak, Mártonhalom, Hétvezér és Zalabárdos községek képviselőtestületének a királylakai áll. elemi iskola céljaira 24 korona évi fenntartási díj megajánlása tárgyában hozott határozata. Bottornya községnek községi pótadó törlése tárgyában hozott határozata. — Alsódomboru községnek a szervezési szabályrendelet módosítása tárgyában hozott határozata. — A maraszerdahelyi körjegyző felebbezése Muraszerdahely község képviselőtestületének a községi bikáknak árverésen való eladása tárgyában hozott határozata ellen. Opporovecz községnek földhasznóbér törlése tárgyában hozott határozata. Opporovecz községnek a kézbesítői javadalmasz felemelése tárgyában hozott határozata. Orehovicai körjegyzőséghez tartozó Orehovica, Vullária Podbreszt községnek a marhalevel kezelési díjak hovaforditása tárgyában hozott határozata. A perlaki 1906. évi fősorozás helyisége bérének kiutalása. A dekanovecz körjegyzőséghez tartozó községek képviselőtestületeinek határozatai a körjegyzői küldönc fizetésének felemelése tárgyában. Muracsány község képviselőtestületének földberek törlése tárgyában hozott határozata. A muraszentmártoni körjegyzőséghez tartozó községek képviselőtestületeinek ingatlan vásárlása és 2600 K kölcsön felvétele tárgyában hozott határozata. Hemusovecz község képviselőtestületének határozata 1400 K kölcsön felvétele tárgyában. Csukovecz község képviselőtestületének határozata 800 K kölcsön felvétele tárgyában hozott határozata.

— **Ügyforgalom a járási szolgabíró-ságnál.** A csáktornyai főszolgabíró-sághoz az utolsó három hónapban, február, március és április hónapban beérkezett 1948 ügydarab, elintéztetett 1944 ügy s így a hátralék 4 drb volt.

— **Árad a Mura.** Az utolsó 8 nap alatt beállott s már nem is tavaszi, hanem kánikulai melegnek meg van a hatása. Stájerországban, Karinthiában a még el nem olvadt hó most rendkívül gyors olvadásnak indult, minek következtében a Dráva és a Mura hatalmasan árad s mindig új és újabb hírei jönnek a Mura rohamos áradásának.

— **Hirdetmény.** Csáktornya nagyközség előljáróságá közhírré teszi, hogy az állami adót nem fizető utadó kötelezettek névjegyzéke, illetve kimutatása a községházán f. évi május hó 1-től 15-ig közzsemiere helyezetteti, mely összeírás a hivatalos órák alatt betekinthező, és ellene felszólamlás vagy észrevétel ugyanazon idő alatt ott benyújtható.

— **Benkő sorsjegye bankó!** Dacára minden versengésnek, az osztálysorsjegyek

egyike azon játépariroknak, melyek kitűnő, úgy szólván egyedülálló játékerük következtében a legkedveltebbek. Mindenki viszonyaihoz képest, saját tetszése szerint vásárolhat sorsjegyeket, melyek ellenében alapos kilitása van, hogy rövid időn belül egy nagyobb nyereményhez juthat; bizonyoság erre ama tény, hogy a Benkő bank (Bpest, Andrassy-ut 60) az utóbbi évben a nagy jutalomdíjat 600000 koronát, továbbá a 200000 koronás nyereményen kívül kétszer 60000 koronát, háromszor 30000 koronát, kétszer 25000 koronát és sok 10000 és 5000 koronás nyereményeket fizetett ki t. vevőinek. Vásárolja tehát sorsjegyeit a Benkő Bankban, mert hiába, a legigazabb motto, Benkő sorsjegye bankó.

— **Murából kifogott hulla.** Tegnapelőtt Muraszentmárton község határában egy 35-40 évesnek látszó férfi hullát fogtak ki a Murából, mely mintegy 4—5 napig lehetett csak a vízben. A hullát a Mura Stájerországból hozta, de személyazonosságát megállapítani nem lehetett. A ruházata jobb módú Slájer polgárra vall.

— **Megégett gyermek.** Grubics János lesovicsi lakos a birtoka mellett, lenn a völgyben foglalatokodott ápr. 11-én, mikor egyszer csak 5 éves kis leánya, Mária sikoltozva égő ruhákkal futott feléje. Az atya gyorsan leterítette egy kabáttal, de már erre az időre a szegény gyermek rettenetesen összeégett. Égési sebeivel 24 napig kinlódott, míg folyó hó 5-én behalt szenvedett seibe. Hogy mitől gyuladt meg a leányka ruhája, kideríteni nem lehetett.

— **Betörések Muraszerdahelyen.** Folyó hó 5-éről 6-ára virradóra a muraszerdahelyi vasuti állomás raktárának az ajtaját feszítő vassal klobor cigányok felfeszítették és onnan egy láda kézműárut, egy bál parchett árut és néhány üveg sört elloptak 213 kor. értékben. Ugyanezen éjjel Majer Jakab muraszerdahelyi lakos kereskedő vasráccsal el látott ablakát is felfeszítették, de onnan semmit sem vittek el, úgy látszik valami megzavarta munkájukat. A vizsgálat derítette ki, hogy a betöréseket vasmegeyi cigányok követték el, kiket előtte való napon láttak is kóborolni a vidéken, de akiknek azóta nyomuk veszett. E betörés után a fárasi főszolgabíró kettőzött éjjeli örök állítását rendelte el Muraszerdahelyen.

— **Zenevizsga.** F. hó 8-án tartott Schmidt Edé és Antonia növendékeinek a zenevizsgája, a szülőket leszámítva, igen csekély számú közönség jelenlétében. Pedig több érdeklődést érdemeltek volna az estélyi rendezői és szereplői, kik tanulóktól alig várható biztonsággal és precizitással kezelték a különféle hangszereket. Schmidték bizonyágot adtak szakavatott, rátermelt, tanítóképességükről és a minden egyes növendéknek juttatott elismerés tulajdonképpen az ő buzgóságuk és lelkiismeretes tanításuk jutalma volt.

— **Trahoma vizsgálatok.** A csáktornyai járás trachomás betegei kezelésének a felülvizsgálását a megyei főorvos a következő időkben és helyeken tartja meg: Folyó hó 15-én d. e. 9 órakor lesz Csáktornya a szegényháznál, a Csáktornya nagyközségi, a csáktornyavidéki, drávavásárhelyi, — vizisztgyörgyi, drávacsányi, muraszerdahelyi, murasiklósi, bottornyai, és belicai jegyzőség-beliek vizsgálata; f. hó 23-án d. e. 11 órakor Stridón a stridói és felsőmihályfalvi jegyzőségbeliek vizsgálata; 23-án d. u. 3 órakor Muraszentmártonban a muraszentmártoni jegyzőségbeliek vizsgálata.

— **Sarközy Testvérek zenekara minden csütörtökön a Hencsey-féle vendéglőben, — Vincze Józsi zenekara pedig a Komár-féle vendéglőben hangversenyez.**

— **Papir és írószer kiállítás a szegedi gyorsírókongresszus alkalmából.** Ez év júliusában nemzetközi gyorsíró kongresszus és versenyírás lesz Szegeden, melyen a világ csaknem minden kulturnemzetének gyorsírói képviselve lesznek. A rendkívül nagyszabású és e téren első kongresszust a rendezők összekötik papir és írószer kiállítással, melyen a papírgyárak, írószerkészítők, nyomdászok, könyvkereskedők papírt, lüzeteket, írószereket, gyorsíró-nyomatványokat, írógépeket, sokszorosító készülékeket stb. állíthatnak ki. A kiállítás június 30-án kezdődik és július 21-ig fog tartani. A bejelentési határidő május 31. A bejelentések és tárgyak Perjessy László szegedi kereskedelmi és iparkamaraittkár, e szakkiallítás rendezőségének elnökéhez küldendők be. A rendezőség a kiállításon való részvételre ezuton hívja fel az érdekelte cégek figyelmét.

— **Pincegazdaságunk fejlesztése.** A budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyamnak 1901-ben történt létesítése óta a tanfolyamnál vándorpincemesterek vannak alkalmazásban, akiknek az a feladata, hogy a szőlősgazdák kívánságára az illetőkhöz kiszálljanak, nekik boraik kezelésére nézve a szükséges utbaigazításokat megadják. — A vándorpincemesterek kiszállítása alkalmával az utiköltséget rendeltetési hely vasuti állomásáig és onnan vissza az államkincstár fogja viselni s a szőlőbirtokosnak a vándorpincemestert csak az ottani vasuti állomástól kell saját költségén vagy saját fogatán a rendeltetési helyig és vissza az ottani vasuti állomásig szállítani. Ezenkívül köteles az illető szőlőbirtokos a vándorpincemesternek ottléte ideje alatt ellátást adni, továbbá a Budafokról való elindulás napjától a visszaérkezés napjáig bezárólag 3 K, azaz három korona napi bért fizetni. Azoknak a szőlőbirtokosoknak, akik az állami pincemesterek igénybe kívánják venni, ez iránt közvetlenül a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam igazgatóságához Budafokra kell fordulniok. A pincemesterek a megkeresések beérkezésének sorrendjében fognak kiszállani.

Színészet.

F. hó 4-ike óta tartja városunkban Szilágyi Dezső kitűnően szervezett színtársulata a közönség mind fokozottabb érdeklődése mellett előadásait. A legújabb darabokból összeállított műsor, kellemes s szép hangú énekesei, kitűnő komikusai, ügyes segédszemélyzete és szép diszletei meghódítják a színművészet pártolóinak jóindulatát és pártfogását. Cserei Irma, Zoltán Ilonka énekesnők, Szilágyi Erzsike naiva, Tukorai, Makai és Jenőfy komikusok bármely nagy társulat keretében méltó helyet foglalhatnak el. — Eddig kifogástalan jó előadásban színe kerültek: Vig özevgy, Gyimesi vadbíró, Papa lánya, Rab Mátyás, Gül Baba, Janos vitéz, Milliárdos kisasszony. Ma este másodsor Vig özevgy. Holnap, hétfőn este félhelyárakkal Ripp van Vinkle. 15-én a Csányi szobor javára egy gazdag műsorral összeállított Művészestélyt rendeznek, mely nagyon érdekesnek és mulattatónak ígérkezik.

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora, kam se predplate i obzname pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obzname se poleg pogodbe i fa računaju.

Odgovorni urednik:

LOPARITS R. JÓZSEF.

Glavni urednik:

MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlastnik:

STRAUSZ SÁNDOR.

Gazdi i sluge.

Bez odpuvedanja odpušćenje.

Vu nekih izvanrednih slučajih ima gazda pravo, da čisto prez odpuvedajna odpoše družinče. A naproti i družinče ima to pravo, da bez svakog odpuvedanja otide, ako su takve okolnosti.

Tak: ako družinče gazdu ili kojega člana gazdove familije sa delomice rukom bantuje (izbije) ili proti životu ili imetku ovih vdere sa tem kaštigu vredni greh napravi. Nadalje ako je družinče hotomice gazdi kvar napravilo i to neće da povrne. Ako su pri sudu družinče zbog kakve vekše falinge ili zbog tatbine odsudili na više nego osem dnevov, ako je družinče folišnu službenu knjigu imalo i sa ovom je stupilo vu službu, ako gazdovu decu na zlo nagovara, ako na gazdovu ime peneze ili kakvo drugu vrednost zeme gori, ako sa nažganim lampašom, svećom ili ognjom nepazljivo postupa, te je za to već triputa bil kaštigan, ako bez toga, da bi rezervišta bil, k soldačiji ide.

Takajše bez svakog odpuvedanja se mora odpuštiti služinče, pa i još gazdovoga kvara mora platiti, ako svoju dužnost neće vršiti, nego još i drugu družinu na to nagovara da štrajkujeju.

Naproti družinče mora ostaviti gazdu bez odpuvedanja, ako ga gazda ili njegov naslednik sa rukom bantuje (izbije), ako gazda proti životu ili proti vrednosti dru-

žinčeta vdira, ako svojemu družinčetu kvar dela i neće ga povrnuti, ako družinče na grešno delo pozivlje, ako družinčetu famuliju na takvo delo prisili, na kaj se je zabranjeno pogoditi, ako pridrži družinčetu plaću ili drugo kaj takovog mu doli vtrgne, bez toga da bito sudu prijavil, ako su gazdu ili njegovoga namestnika zbog družinčeta već triput odsudili ili ako su ga zbog da je vtrgnuti peneze hotel slugi, odsudili, ako po opomeni oblasti neda dosta jesti družinčetu ili mu hudu koštu daje, ako sa svojim postupanjem pogibeljnim dene družinčetoivo življenje, ili ako mora družinče k soldačije ili na dugo vreme.

Takovo odstupljenje i odpušćenje iz službe prijašnjog odpuvedanja samo onda gilla, ako se zrok gazdi ili slugi pove. zakaj je otišel ili odpostal ga i to za dva dni, kak se je zrok pripetil. Ako gazda ili sluga nepravilnim vidi odstupljenje ili odpušćenje, onda more apelerati k sudu; te se 6 dnevov nemoreju još razdružiti, samo ako za ovih 6 dnevov oblast ne odgovori more ostaviti jeden drugoga, ali ako potlam oblast tak odluči, da je gazda nepravilno odpostal slugu ili da je sluga nepravilno ostavil gazdu onda mora sluga nazad dojti a gazda mora slugu primiti. Klomu more dati oblast i žandare.

Ako je družinče bez odpuvenje ili sa odpuvedanjem otišlo i onda samo tuliko plače more zahtevati od gazde kuliko mu ide na vu službi sprovedjeno vreme akopak

gazda j: proti življenju sluge vdrl, onda na celo još pogodjeno vreme more zahtevati sluga, da se mu plati plača.

Oblasti.

Da budu oblasti, kam se družina obrneju blizu, minister more i občinsko poglavarstvo odrediti na to da bude vu prvim redu oblast. Ako to nesredi minister onda je vu prvim redu oblast varmegjinski sudec vu drugim redu varmegjinski upravni odbor vu treljim redu ministet poljodeljskih poslov.

(Drugiput dalje.)

Politički pregled.

Andrássy grof minister znutrašnjih poslov je prošle dane bil vu Beču te je na audienciji bil primljen višeputa pri Njegovim Veličanstvu kralju. Pišeju novine, da je putovanje Andrássyvo sklopljeno sa ustavnimi garancijami. — Najme rado bi se da se proširi djelokrug kurije prilikom sudjenja izbornih pogreškah. Da se ojačiju varmegnije i t. d.

Takajše vu Beču je bil va ovim vremenu i Wekerle ministerpredsednik, koj je od političkog položaja dal račun kralju. — Ministerpredsednik je pohodil i ministra zvu-našnjih poslov Aehrenthala.

Orsačko spravišće je ovoga meseca 7-ga kratku sednicu držalo, gde su više zakon-

Z A B A V A .

Prirodjeno ili odgojeno?

To se more uvijek i svagde mirne duše tvrditi, da se lopov nikada nerodi, već bude iz nedužnog dieteta kakti takov odgojen Samo od odgojenja zavisi, kakov bude čoviek. Gde roditelji nemaju pojma u čem sastoji odhranjivanje, a ipak odhranjivaju svoju diecu, onde ja žalim diecu, jer su u zlih rukah. Vzemimo na primer, da diete svojom prirodjenom živahnostju, niti nenisleći na kaj zlo, skoči preko plota u tudji sadovinjak, pak si onda odtrgne iz drva pet sliv. Na to nadojde gospodar sadovinjaka i u njem zateče maloga tata. On u zloj volji maloga prime za lasi te ga malo stepe i mu malo glasnije pripovieda, da nije slobodno u tudji sadovinjak po slive hoditi Decec, pošto je kečkan, zdigne plačući larmu, a njegovi roditelji, sused gospodara sadovinjaka, dolete kakti svršeni iz svojih kućah te sa svimi psovkami navale na gospodara sadovinjaka, jer da on nema pravo njihovoga sina kečkati, pošto nije nikaj kriv jer onih pet sliv, koje si je iz drveta odtr-

gnul i onak nemaju nikakovu vriednost, kad je moći kupiti celi liter za dva krajcara.

Evo, u kakovih zlih odhraniteljskih rukah je ovo diete. Evo kak ovde roditelji i zajedno odhranitelji toga dieteta neznadu u čem ovde stoji krivnja, pak misle, da tih pet sliv je sada sve, u što imamo u tom slučaju gledati i o čem razpravljati, pak u najskrajnjem slučaju mu malo hite za nje dva krajcara i — gotovo je. Evo, kako nevide, da je diete krado, a da se neradi o pet slivah, već o tatbini, pak makar samo jedne šibice, koja je još manje vriedna nego pet sliv.

Ali sad-tekar dojde koruna odhranjivanja: Država baš tak odhraniva, kak neuki roditelji, jer ako sad roditelji toga dieteta — već malog tatića — pojdu gazdu sadovinjaka sudu tužit za to, što je maloga tatića jedno malo skečkal, tak sud će gazdu obsuditi kakti krivca, jer će tatić proti njemu sviedočiti, da ga je kečkal. Baš se je isti taj slučaj ovde u Ludbregu dogodil, i gazda Kušič je bil na 5 for. ili jedan dan zatvora obsudjen, jer — je tata vlovil!!!?

Ovak biva za dietinstva; a kam to poslie vodi?

Obitelj Skočen bili su navadni težaki, koji su u potrebi, hodili za plaću na dielo, pak su se anda za svoj život i svakdanji kruh dosta težko borili. Medjutim poleg svega toga što su bili delavni a ne lenjaki, ipak nisu uživali u selu ono pravo povierenje i nagnjenost, jer ljudi muža ove obitelji, Skočina Pavla, (već je prije 20 godinah vumrl) nisu za podpuno čistoga držali. — On je imal izvanrednu »sreću za nekaj najti,« barem je imal puno raznovrstnih stvarih u svojem stanu, koje je »našel.« A na grofovem marolu, gde je prije negda kakti béres služil, je sad od onoga toliko toga »na prikaz dobil,« da ga je već na zadnje moral tiszttartó iz marola odtierati.

Niekog večera je njegov dvanajstgodišnji dečec došel sa kravom iz paše domov, ali ova je bila nekak tenka i bilo joj je na tešćinah videti, da je bila na nevaljanoj paši. »Ti osel!« — zdere se japa na njega — »pak kčemu te imam, ako niti jednu kravu neznaš pasti?«

»Ali japa, na našem redu već nema skoro nikaj trave.« — veli.

»Kaj, nikaj trave? Em je pun svet trave i pašel!« — veli otac.

skih osnovah dali nutri ablegati. — Ovoga tjedna bude se opet započela orsačko spravišće.

Gospodarstveni odbor orsačkog spravišća je prošli tjedan držal sednicu te je razpravljaj zakonsku osnovu od gazdov i od slugov. Na toj osnovi su više znamenitih popravkov napravili. Najme gazda nesme drugač kaštigati slugu. Takajše minister poljedelskih poslov je više popravkov prijavil. Poleg ovih slugi nebudu trpeli velike penezne kaštige, nego samo puntari. Koj bude puntal 30 dni rešta dobi i 600 korun kaštige bude platil.

Kaj se porcije tiče, tak je odlučil odbor, da občinsku i cirkvenu svoju porciju naj plati sluga i od slugove dece svu skol-sku porciju naj plati gazda.

KAJ JE NOVOGA?

— **Kolendar.** Majuš 13. Pondeljek, Servac mučenik. — 14. Tork, Bonifac mučenik. — 15. Sreda, Žofia d. m. Izidor. — 16. Četvrtak Ivan nepomuk. — 17. Petek, Paškal prizn. 18. Subota Erih kralj. mučenik. — 19. Nedelja Trojaki. Evangelium ove nedelje je: Tko mene ljubi. — Ovoga tjedna ne bude promjena meseca. — Vreme bude lepo.

— **Oceanski parobrodi** — staro željezo. Za vrijeme svoga rata s Japanom, Rusija je, kao što se zna, nabavljala ladje kakve je našla i gde ih je našla. Tako je i od jednog americkanskog parobrodarskog društva kupila izmedju ostalog brodovlja i dva vrlo lijepa broda »Augustu Viktoriju» i »Kolumbiju». Obje su ladje za vrijeme rata pretvorene u pomoćne krstarice. Ali kak uvijek, poslije boja koplje leti vu trnje, tako su i ove dvije krstarice poslije rata uletjele u jedno pristanište i tamo ostale besposlene do prije nekoliko dana. Ono isto američko društvo, koje je za vrijeme rata za dobre pare prodalo Rusiji svoje ladje poslije rata je kupilo neke ladje bud za što. Ali one dvije ladje nije htjelo da kupi, jer

bi se te ladje moralo ponovo prenapravljati u putničke, a to bi bilo skupo. Kad se već nikakov kupac za njih nije mogao naći, onda su prodane kak staro željezo i prije nekoliko dana su obje odvučene, jedna u Englesku, a druga u Njemačku.

— **Tajinstvena** obiteljska drama. Vu Dortmundu odigrala se je potresna obiteljska drama. U stanu rudara Gläsera nadjena je cijela obitelj mrtva. Muž, žena i petero djece ležali su mrtvi. Djeca su imala oko vrata uzeta, te ih je netko morao ugušiti. Stan je bio iz nutra zatvoren. Mrtva trupla su se već rastvarala. Kaj se je u obitelji dogodilo, i kaj je bilo uzrokom ovoj tragediji, nije poznato. Istraga se u toku.

— **Ormari za čmelce.** Zbog druge vnoge posle, od moje čmelarstvo — štere su na 124 čmelce naredjeni — 9 ornare za fal ceno prodam. Svaki ormar je naredjeni za 6 čmelce. Ima krova i noge, čisto dobri, kak novi, i znovič polarban. Ovi ormari su najfaleši, da moči — brez voljaka — vuni postaviti, k tomu ne treba voljaka.

Ov mesec rojiju čmele, najlepša prilika roja nutri deti.

Kak treba s ormarimi čmelariti i to razluči: Honfi Lörinc navučitelj iz Zrinyfalva (Kuršanec.)

— **Vračstvo za spavanje.** Obilazeći jedared (1878 god.) trupe iz kasarne vu — Luksenburgu, car Josip II. svrati se i vu bolnicu, pak zapita jednog bolestown vojnika, dali može spavati. Bolesnik se zunjeno usudi da odgovori, kako mu je postelja — rdjava i tvrda. Na carevu zapoved nekoliko bolničara digoše odmah bolesnika s postelje i car opipa slamnjaču. »Pa ovo nije već odavno pretresano!» reče ljutito i sam svojeručno pretrese slamnjaču i udesi je kako valja, pa onda opet položiše bolesnika na postelju. Sutra dan eto ti opet cara kod bolesnika. »Jesi li bolje spavao?» zapita car vojnika i kad ovaj kimnu zadovoljno glavom, car se okrene lečniku, pa mu ozbiljno reče: »Eto, učena gospona sam sam vam sad pokazao, kak se i bez ljeka bolesniku može dati sna. Nebudete li od sada prepi-

sivali ovaj prost ljek, onda znajte gospodine, da ću vas kazniti na taj način, što ćete tri mjeseca ležati na nepretresnoj slamnjači!»

— **Kad je san najdublji.** Pokusima koji su se činili, da se utvrdi, nadjeno je da človek najdublje spava od tri do pet — sati. Oko jednog ili dva sata spavamo dosta duboko; tada je naš san najlakši i lako se budimo, gotovo pri najmanjem sumu. No poslije četiri padnemo u takav san, kada čovjek ne čuje ništa i ne budi se tako lako.

— **Iz žvotinjskog carstva.** Neki engleski doktor koji se dugo bavil vu Indiji gdje se mnogo zanima s pripitomljenim majmunima, priča ovo o jednom takvom majmunu: »Da bih stavil na probu lukavstvo svog najpametnijeg majmuna, dao sam mu jednoga dana jednu napunjenu bocu, vu koju sam metnul komad cukora. Bilo je vrlo interesantno i smlješno posmatrati majmuna, kako se mučil na sve moguće načine bi li se dočepal šećera. Ali sve zabada-va. Najzad uvidevši da mu ništa ne pomaže, majmun ostavi bocu i poče skakati po sobi. Nu u tome mu se desi nezgoda da obo-ri sa stola staklom s ukuhanim voćem. Staklo prši se u komade i voće se prosu po podu. U prvi mah majmun se prestraši ali mu ubrzo njegova inteligencija dađe ideju, pa otrča onoj boci sa šećerom, i udari je o zemlju. Tako je pametni majmun dñsel do cukora.

— **Kralj vu Budapesti.** Njegvo Verličanstvo bude na sred. majuša došel dimo vu u dapeštu sa celim dvorom i duže vremena bude se zadržaval tu. Na glas da bude došel već su počeli pucati sve sobe i vrte, vu budimskoj kraljevskoj palači.

— **Ciganski konj.** Bogdan Janos i Kalányos Janos horvatski cigani su se prošli dneve nastanili na državcsányški paši. Vu noći njim je negdo svakomu jednoga konja odegnul.

— **Lampa s bakterijama.** Profesor praškoga univerziteta Molisch, opazivši pri rastvaranju nekih organičkih tjelesa svjetlo-ćanje, došao je na misel, kak bi bilo da se tom pojavom poluži za ustrojstvo posebne

Drugod dana je kravica došla liepo sita domov.

»Tak» — veli otac — »danas si dobro pasel»

»Je, ali mi je i krava u Škorićevu otavu vušla.» — veli dečec.

»Ah, Škoricu to nebude škodilo, on je bogat.» — veli japa.

»Je, — odvrne dečec — »ali gospodin školnik su nam rekli, da nesmemo po tudjem pasti, jer je to grieh.»

»Gospodin školnik lahko govori» — veli japa — »on ima svojju plaču i stan. Kaj on zna kak je nam siromakom. — — A jeli te je na tudjem tko videl?»

»Na sreću nije nitko, — ja sam se podjednom bojal, da bu netko došel pak me bude vplenil.» — veli dečec.

»Je, — veli japa — »na to moraš uvijek paziti, pak čim bi koga iz daleka samo videl, već moraš kravu van tierati i špotati ju, tobože, da ti je u kvar silom vušla

Od sad je dečko kravu osobitom prevejanostju pasel, na grieh niti nije mislil te se je samo bojal, da ga tko pri tom nevlovi, a sve drugo mu je bilo — figa friska. Jednog dana dojde Skočen iz diela do-

mov k obedu, akoprem bi mu žena imala bila obeda van na polje donesti.

»Zar si došel domov k obedu!» zapita ga začudjeno žena.

»Je, danas hoću doma obedovati, — ali — nu der malo posluhni: ja sam danas na polje idući srel grofovoga jagara kak se je vozil, ali on je bil tak liepo oblečen, da mi je odmah sumnjiv postal, jeli se nevozi u varaš; pak izbilja, došli su i drugi težaki, pak su povedali, da su ga već blizu varaša sreli. — Njega anda pred večerom nebude domov. Kada dieca dojdju iz škole, pošali je odmah u šumu po drva, a ti moreš snašemi kolci na dva kotača dojtji. Takova se prilika nepružta svakog dana. Dečko nek vzeme balticu sobom, baš sam ju večera nabrusil, kak da sam znal.»

Kak se je odredilo, tak se je i činilo! — Dieca su cieti popoldan nosila, a žena na pieških kolciji vozila iz šume drva, a to ne ono suho svrjže, za koje je šumaru još drago, ako je tko iz šume odnese, već i cietla posiečena stalbalca i već u kozlicu nametane blanje, koje su bile tu složene na prodaju. A kad se je šumar u večer iz varaša kroz šumu domov povrnul, jer je poz-

nal svoje ljude, pak je skočenicu zestal spunemi kolci blanjah. onda su ovi provali doma šumara, kak je tobož potmajen i kak ide za tim, gde bi mogel koga vloviti.

Stari Skočen je jednoč sa svojim najstarijim sinom išel po niekom poslu u faru a kad se je od onud u svoje selo vraćal, bil je već večer, — našel je na rubu grabe nekoliko liepo složjenih blanjah.

»Gledaj, baš su nam dobro došle ove blanje, iz njih budemo imali za cieti tjeden dosta drv.» Veli Skočen.

»Ali to nije naše.» — odgovori sin.

»Nego čije je?» — zapita dalje srdito Skočen.

»To je onoga čovieka.» — odgovori sin — »koj je ta drva kupil, a sad mu je foringaši domov voze.»

»On si nebude po te blanje došel. — veli stari.

»Ali foringaši je pojdoč sutra vze- mu, em su si je eto tu na strani ceste već i u kup metnuli.» — odgovori sin.

»Ti bedak!» nasmije se stari — »ovud više ljudih prolazi, pak ako je mi nezve- momo, vze mu je drugi.» — I tim si dvie ili tri blanje naprti na pleća.

vrsti lampa. Uzme se staklena bezbojna boca od jedno dvie litre, i metne u nju oko 400 kub. cent. sterilizovanoga želatina. Može biti takodjer sol i Pepton. Potom se sve to stavi na hladno mjesto. Iza nekoliko dana razvije se u toj originalnoj lampi mnoštvo bakterija; boca baca ljubičasto zelenkasto svjetlo i to dosta jako da se dapače da je pri njem čitati. Profesor Molisch misli, da bi se ovakova lampa, naravski, ako se još usavrši, mogla s uspjehom rabiti u rudnicima, i to mnogo uspješnije, nego s dosadašnjom Dovijevom, jer ne ima od nje nikakove opasnosti.

— **Smijanje i samoglasniki.** Izgleda da ima pet načina na koje se ljudi smiju, i svaki od tih načina je karakterističan i vezan je za jedan samoglasnik. Osim toga svaki od njih pokazuje po jedan temperament. Kad se neko smije na a rečima, Ha, ha, ha! daje dokaza o otvorenom i opasnom karakteru; onaj ko se smije na e, melankoličar je, smijanje na i pokazuje bezazlena čovjeka, na o čovjeka dobra čestita, i skromna, na u mizantropa

Nekaj za kratak čas.

Palatinuš Jožka.

Palatinuš Jožka hodi se igrati! Tak su znali zvati v alcutshim kaštelju nadhercega Jožefa, koj je za ono vreme živahen dečec bil.

Palatinuš Jošku ne bilo treba dugovabiti. Višeput je sam od odsobe poiskal svoje pajdaše, kmetsku decu i zigraval se je znjimi celi den. Jenput su se tabora tojest soldate igrali i s tom prilikom je naš Palatinuš Jožka predrl jednomu švabskomu dečecu glavu. — A otec toga deteta onak nasršeno ide k nadoru, otcu Palatinuš Jožke da zetuzi našega maloga nadhercega. —

Znaš kaj? — veli mu nador. Poveć ti svojemu Hanziju, da s najprvešom prilikom da budu se opet tabora igrali, naj predere mojemu Jožki glavu, i tak bumo kvitt. Neboj se da bi ja zbog toga k tebi išel tužit.

Kak se spoznaju dva magjari vu stranjskoj zemlji.

Vámbery glasoviti pismoznaneć i Kmetty 48-honvedski general su se čez više let poznali vu Štambulu. Večput su došli skupa

Sin ga gleda i oklieva isto činiti.

»Samo si naprti nekoliko blanjah — podbudjeval je otac sina — »to nije ničije drugo kak onoga, koj si prvi vzeme. Ako sad mi nevezmemo, vjemu po času drugi ovud prolazeći.»

I ovak je moral siromaski dečak, deset dni prije svoje prve svete izpoviedi i pričesti, pomagati otcu drva krasti!

Jeli je anda čudo, da sam ja pet godinah poslie tog dogodjaja našel jednom prilikom toga dečka u Lepoglavi, kakti po zagrebackem sudbenom stolu na tri godine obsudjenog, rad prevalne kradje — provallili su više njih u noći u trafikku te ju okrali.

Ljudi vele: dečko nemre nikaj proti tomu, njemo je to prirodjeno od otca; ja pak velim, on to nije po otcu, koj je doduše bil tat, nasliedil, već ga je njegov otac tako odgojival, da je poslie i sam tatom postal.

Roditelji pazite! Nikada se nesme na vagu metati, koliko ima vriednost po dietetu skrovno si prisvojena stvar, jer jeli su to

ali svaki je mislił, jen za drugoga, da je on pravi muzulman t. j. turčin. Tursko ime su imeli, turski su se spominali i nikoga ne bilo, koj bi je bil razsvetil, kakšega roda su Jenput je Kmetty počal, da je njegov poznaneć magjar.

S prvom prilikom ga odmah pita: Povedaju da su oni magjarskoga roda. — To nemre biti.

A fenet nem lehet! (Fenet nemre biti.) — odgovori naš effendi.

No, da se već tak hapiju, fenet nem lehet, onda znam, da su rođen magjar, kajti samo čisti magjar hasnuje ovu reč.

Dobro zna poštuvalu.

»Sinek poštuj peneze, kajti je penez veliki gospon» — tak piše jeden otec svojemu raztepenomu sinu, kada mu je 50 korun postal.

— Za nešteri den sledećim odgovorom razveseli ljubezno dete svojega otca:

»Dragi Japa.»

Poleg tvojega naloga od onoga dneva kak si mi pisal na vnogo poštuvalu peneze. Nego te prosim pošli mi opet, kajti jednoga poštuvanoga fillera nemam, pokedob su se Prečastne petke i Preuzvišene gospe desetke već odšetale Sič Naceć kelneru v žep. — I predi kak su se dostojale to napraviti, sam njim poleg tvojega naloga poštenje dal i rekel: sluga pokoren, gospa petka ili desetka. Zbogom.»

Zakaj nosi pantallone.

Tak bácsi su si ipak potegli gori švabski hlače, zabadav su rekli, da nigdar nedu nosili pantallone.

Je, to ti je tak, da sam prisiljen. Kajti ja navek v čizmaj hođim, pak su mi malo da sbiksali sare po mojoj volji.

Rhosóczy Elek

Pesma protuletna.

Protuletje lepo nam je opet došlo, Nas mlade junake v žalosti je našlo.

Lepo protuletje žalno smo čakali, Al da sve zabadav prez para smo stali.

Koji su vu zimi punoletni bili, Komaj su čakali da bi se ženili.

bile samo pet slivah ili pet cekinah, to je u činu sve jedno jedino je u precienjivanju vriednosti razlika a o tom se i odhranjivanju dieteta niti neradi, jer u odgoju je jedini odgovor; jeli je stvar vkradjena ili na pošteni način pribavljena. Anda: tko poštaljno odnese pet cekinov, je takaj kral. A tko krade, je tat. Anda je tat on slivami i tat on s cekini.

I u istinu je to najveća falinga roditeľjah. da kad im diete u tudjem vrtu poštalno vzeme pet sliv, jabuk ili u polju jednu dvie tikve, onda nevide u tom, da je diete kralo, da im je diete postalo tatom, već ako se sazna i larma nastade, veli bedasta mali otac toga tata: »No pak kaj mu je za tih pet sliv, jabuk, — za te dvie tikve? Ako hoće, naj si dojde po nje, ja mu je povr-nem!»

A kaj će biti iz toga, ti bedak? — Di-te je počelo krasti — diete ti je postalo tatom!!!!?

Em. Kollay.

—
Svaki se je zmislil za lepo protuletje, Kaj bu imel para s kim, bude bral cvetje

—
Kaj gud su iskali, dok su para našli, A mi siromaki samo tak smo stali.

—
Nego nikaj lepšega na ovim svetu, Kak koj para ima povoljnoga k srdcu.

—
Ali zato nemo se tak žaljuvali, Nego rajši bumo ovak popevali:

—
Vsi mladi junaki i devojke mile, Prečitajte ovo, kaj bu te spevale.

—
Sunčice rumene već je zdavnja vuni, Kokoši po smetju već klejeju skluni.

—
I racice bele šeću se po dvoru, Kokot već popeva na visokim plotu.

—
Rano nam je v jutro jako sve veselo, Svaki se zveseljem požuri na delo.

—
Pastirćec pak male kravice vun tira, I rano na paši lepo si zaigra

—
Ptičice po zraku lepo popevalu, A dečica mala domaj se igraju.

—
Protuletje lepo kak si nam veselo, Da se lepo cvetje po vrti razcveto.

—
Svake forme ruže su se nam razcvete, Skih budu devojke lepe vence plele

—
Žabice vu vodi regěću veselo, Počete su opet one svoje delo.

—
Svaki človek v zemlji zna, da protuletje, Zato se iz zemlje vu na toplo giblje.

—
Već se zelenidu i po polju sétve, Daj nam se Bog včakat pak vesele žetve.

—
Po bregu se lepo zelene gorice, Gde nam bude zraslo jako dobro vince.

—
Protuletje lepo ve si se odprlo, Zapopevam si ja kaj god more grlo.

—
Devojčice, mlade, koje čitat znate, Za novine ove samo vi pitajte.

—
Tam bute već našle ovu pesem malo, Koju vi spevajte naveke veselo.

—
Veselite se samo devojčice mlade, I budite navek mladim dečkom rade.

Spisal: Andraseć I. Dekanoveć.

Gabona árak. — Člens žitka

mmázsa	l m.-cent,	kor. fill.
Buza	pšenica	16.40 —
Rozs	Hrž	13.00 —
Arpa	Ječmen	13.20 —
Zab	Zob	14.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	12.50 —
Fehér bab uj	Grah beli	16.00 —
Sárga bab	» žuti	12.00 —
Vegyes bab	» změšan	11.00 —
Kendermag	Konopljeno seme	20.00 —
Lenmag	Len	20.00 —
Tökmag	Košćice	18.00 —
Bükköny	Grahorka	12.00 —

Hochsinger-féle „GLORIA“ a legjobb szer

Rheuma ellen
Hajhullás „
Fogfájás „

12 kis vagy 2 nagy üveg bérmentve kor. 5.—

Hochsinger M. és Fiai
Csáktornya.

Hochsingerova GLORIA najbolje je sredstvo

protiv Reume
„ Ispadanja vlasi
„ Zubobolje

12 malih ili 2 velike boca franko kruna 5.—

M. Hochsinger i Sinovi

903 15—25 Csáktornya.

Perlakon a nagyvendéglő mellett
egy 977 1—4

üzlethelyiség

(kereskedésnek, pék- vagy mészár-
rosnak különösen alkalmas)

kiadó.

Bővebbet ugyanott
Mlinarics Györgynél.

Védjegy: „Horgony!“

A Liniment. Capsici comp.,

a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult hatásos, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvényes, csondái és mozgásképtelen, ödém, bedőrmelés képpen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos kamistványok miatt bevándorlások évtizedek óta csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyű és a Richter orvosi gyárral állított dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és ágyasólván minden gyógyszerésztől kapható. — Főraktár: Török Mészáros gyógyszerészi, Budapest.

De Richter gyógyszerészre az „Arany oroszlánhoz“, Prágában.

Elisabethstrasse 5. nos.
Mindennapi szétküldés.

Kiadó lakás.

Egy élénk forgalmi ponton fekvő háza-
mat bolthelyiségnek azonnal kiadom.

Kovács flórián
Drávavásárhely.

Tisztíts csak
Globusz
fém tisztító kivonat

Vadászati jog bérbeadás.

Murasiklós község vadászterület e 1907. évi
június 2-án délután 2 óraker.

Zsedény község vadászterülete 1907. évi
június 2-án délután 4 óraker.

Bányavár község vadászterülete 1907. évi
június 9-én délután 2 óraker és

Muraszentkereszt község vadászterülete
1907. évi június 9-én délután 4 óraker
mindenütt a községbíró házában tartandó nyilvános
árverésen **6 évi időtartamra bérbe
adatik.**

Az árverési feltételek Murasiklóson a körjegyzői
irodában betekintheők.

Murasiklós 1907. évi május 7-én.

976

Az előljáróságok.

Értesítés.

Bányavár, 1907. május hó.

Van szerencsénk értesíteni, hogy helyben tehené-
szetet létesítettünk, melyből a legjobb minőségű tejet,
zárt palaczkokban Csáktornyára házhoz szálltunk.
Tejvevőinknek állandóan teavajjal, tejszinnel és
turóval szolgálhatunk.

B. megrendeléseit címünkre kérve, maradunk

978 1—3

teljes tisztelettel

Bányavári gazdaság.

Benkő sorsjegye
Bankó!

AZ I. OSZT. SORSJEGYEK ÁRAI:

1/8 K1.50

1/4 K3.-

1/2 K6.-

1 K12.-

BENKŐ BANK BUDAPEST, ANDRÁSSY UT60.

A legujabb vasuti Menetrend

kis (40 fillér) és nagy (2 kor.) kiadása
kapható:

Strausz Sándor

könyvkereskedésében **Csáktornyan**

Necsak olvasni

hanem megis kell kísérni **BERGMANN**
és **TARSA**, Dresden és Tetschen a/E
régén bevált, gyógyító hatású

**Steckenpferd lilium-
tej-szappant**

azelőtt Bergmann-féle liliumtej-szappant
(jegy: 2 Bergmänner) hogy szeplőtől
ment, fehér arcbrőt, valamint gyengéd
arcszint nyerjünk.

Darabja 80 fillér-ért kapható:

Stráhia Testvérek-nél
Csáktornya.

971 34-50

Egy németül és horvátul tudó
fiatal segéd

azonnal felvétetik:
GOLD FERENCZ
rőfősáru kereskedésében
CSÁKTORNYÁN.

AGRARIA

MAGYAR GÉPFORGALMI RÉSZV. TÁRS.

Benzinmotorok

Benzincséplők

Malomberendezések stb.

Kérjen minden gazda

árjegyzéket

Levélczim: 872 20-52

„AGRARIA“ Budapest, Vác-út 2.

Hirdetmény.

A kör községeinek megbizása folytán közhírré teszem, hogy az alábbi községek

vadászati joga

az alább jelzett helyen és időben **1907 évi augusztus hó 1-től 1913 Julius hó végéig** terjedő 6 egymásután következő évre nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek **bérbe fognak adatni.**

Dekánoveczen a körjegyzői irodában **1907. évi június hó 6-án d. e. 9 órakor.**

Domásineczen a bíró házában **1907. évi június hó 6-án d. u. 2 órakor.**

Novákoveczen a község házában **1907. évi június hó 6-án d. u. 4 órakor.**

Kelt Dekánoveczen, 1907. évi május 8-án.

Brenner Mihály
körjegyző.

981

Arlejtési hirdetmény.

A csáktornyai lovassági laktanya kovácsműhelyének átalakítása körüli építkezési munkálatokra vonatkozólag f. évi május hó 25-ik napjának délután 3 órájára Csáktornya község házában

árlejtés hirdettetik.

A 2350 koronára előirányzott költségvetés és tervrajz valamint az árlejtési föltételek ugyanott a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Csáktornyan, 1907. május hó 6-án.

979

Az előljáróság.

Ne higgye el, hanem győződjék meg róla.

hogy van cég, ahol hihetetlenül olcsón, (értsd nem a minőség rovására olcsón) vásárolhat és zárolhat: **Első minőségű, selyemszítaszövetet, keveretlen tiszta gépkendő olajat, henger és kenő olajat eredeti „U SZÓ“ kocskénőcsőt, surlódásmentesítő tömitőanyagokat, szerelvényeket, malomszerszámokat, vasrészeket, eszközöket, modern közlőműveket, szjakat.**

Ez a cég:

SCHVARCZ JÓZSEF

és Társa,

műszaki iroda és raktár.

Gépszij-gyár.

BUDAPEST, V., Váci-körút 26.

864 18-52

